

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Jana Vyklického a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobců: **a) S. L., b) V. D.**, oba zastoupeni JUDr. Josefem Čejkou, advokátem se sídlem nám. 3. května 1606, Otrokovice, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo nám. 3/5, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 5. 2011, č.j. JMK 64428/2011, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 27. 2. 2013, č. j. 30 A 76/2011 – 39,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádnému z účastníků **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 9. 5. 2011, č. j. JMK 64428/2011 zamítl žalovaný odvolání žalobců ad a) a b) (dále jen „stěžovatelé“) proti rozhodnutí Městského úřadu Znojmo ze dne 5. 1. 2011, č. j. MUZN 841/2011, kterým Městský úřad Znojmo nařídil stěžovatelům podle ust. § 129 odst. 1 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., stavební zákon (dále jen „stavební zákon“) odstranění stavby označené jako „přístavba garáže – zastřešená terasa s podezdívkou se sedlovou střechou Znojmo Konice“ na pozemcích p. č. 79, 80 v k. ú. Konice u Znojma.

Rozhodnutí žalovaného napadli stěžovatelé žalobou u Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“).

Rozsudek Krajského soudu v Brně

Krajský soud rozsudkem napadeným kasační stížností rozhodl o žalobě stěžovatelů tak, že žalobu zamítl a dále rozhodl, že žalobci nemají právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému se náhrada nákladů nepřiznává.

Krajský soud uvedl, že mezi účastníky řízení není sporné, že vlastníky předmětné stavby k datu rozhodování správních orgánů byli oba stěžovatelé, kteří stavbu získali od původního vlastníka (otce žalobkyně ad b). Námitku stěžovatelů, že stavba svým vzhledem nijak nenarušuje chráněnou krajinnou oblast, byla krajským soudem shledána jako irelevantní z pohledu § 129 odst. 1 a 3 stavebního zákona. Podstatná je naopak skutečnost, že existuje stavba bez rozhodnutí nebo opatření stavebního úřadu vyžadovaného stavebním zákonem.

Jako nedůvodnou vyhodnotil krajský soud námitku stěžovatelů, že požádali o dodatečné povolení stavby přesto, že stavbu neinstalovali, a poté jim stavební úřad sdělil, že stavbu nepovolí a aby vzali svou žádost zpět, čímž se zbytečně zbavili svých práv na řádné řízení o dodatečném povolení stavby. Podle názoru Krajského soudu lze z tvrzení stěžovatelů jednoznačně dovodit, že ačkoliv podali žádost o dodatečné povolení stavby, stavební úřad buď žádost zamítl, nebo stavební řízení zastavil pro zpětvzetí žádosti. Ke kladnému rozhodnutí ohledně žádosti o dodatečné povolení stavby tedy nedošlo. Stěžovatelé tedy neměli brát svou žádost o dodatečné povolení stavby zpět, nebo měli brojit proti pro ně nepříznivému rozhodnutí v rámci uvedeného stavebního řízení, pokud by takové bylo vydáno. Krajský soud také poznamenal, že ze žaloby nelze dovodit tvrzení, že by nemělo dojít k ukončení zmiňovaného stavebního řízení a že by právě tento důvod měl být důvodem, pro který by stěžovatelé požadovali zrušit rozhodnutí žalovaného. Krajský soud dále dodal, že ani případné zastavení řízení v důsledku zpětvzetí žádosti stěžovatelů o dodatečné stavební povolení by nezakládalo překážku věci rozhodnuté bránící v opětovném podání žádosti o dodatečné povolení stavby a v řízení a rozhodnutí ve věci dodatečného povolení stavby.

Krajský soud dále poukázal na to, že řízení o dodatečném povolení stavby nemůže být zahájeno z moci úřední (srov. § 129 odst. 2 stavebního zákona a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 9. 2011, č. j. 9 As 51/2011 – 60). Krajský soud také dodal, že podle obsahu správního spisu byli stěžovatelé o možnosti požádat o dodatečné povolení stavby opakovaně poučeni a odkázal přitom na sdělení stavebního úřadu sp. zn. SMUZN Výst. 2141/2010 – Ba, které bylo stěžovatelům doručeno 24. 5. 2010 a 25. 5. 2010. Poté stavební úřad rozhodnutím ze dne 14. 6. 2010, č. j. MUZN 50864/2010 nařídil odstranění předmětné stavby, přičemž v tomto rozhodnutí mimo jiné uvedl, že stěžovatelé v průběhu řízení o dodatečné povolení stavby nepožádali. Proti tomuto rozhodnutí podali stěžovatelé odvolání, v němž mimo jiné uvedli, že po soustředění požadovaných písemných materiálů bude v co nejkratší době požádáno o dodatečné ohlášení změny stavby s povolením stavebního úřadu. Rozhodnutím žalovaného ze dne 6. 9. 2010, č. j. JMK 124477/2010 bylo rozhodnutí stavebního úřadu zrušeno a věc mu byla vrácena k novému projednání. Důvodem ke zrušení byla nepřezkoumatelnost rozhodnutí stavebního úřadu. Oba správní orgány přitom poukázaly na rozpor s platným Územním plánem města Znojma.

Následně bylo stavebním úřadem vydáno dne 23. 11. 2010 oznámení o pokračování v řízení a a zaslána pozvánka k ústnímu jednání. Téhož dne bylo vydáno i sdělení sp. zn. SMUZN Výst. 2141/2010-Ba, kterým byli stěžovatelé poučeni o možnosti podat žádost o dodatečné povolení stavby. Sdělení bylo stěžovatelům doručeno dne 25. 11. 2010 a 29. 11. 2010. Rozhodnutím stavebního úřadu ze dne 5. 1. 2011, č. j. MUZN 841/2011 bylo nařízeno odstranění stavby. V odůvodnění tohoto rozhodnutí je opětovně uvedeno, že stěžovatelé o dodatečné povolení stavby nepožádali.

pokračování

K námitkám stěžovatelů, že se stavební úřad nezabýval okolností, že stavba je již více než 50 let postavená, krajský soud uvedl, že nepovolenou stavbu nelze zlegalizovat pouhým uplynutím času (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2010, č. j. 8 As 7/2010 – 99). Krajský soud dále uvedl, že stěžovatelé nenamítali, že by nebyli vlastníky stavby nebo že by předmětná stavba měla potřebné územní rozhodnutí a stavební povolení.

Kasační stížnost

Kasační stížností ze dne 2. 4. 2013 stěžovatelé namítají, že byl nesprávně posouzen „stávající stav“ ze strany správních orgánů i krajského soudu, neboť jejich rozhodnutí jsou stěžovatelům upírána vlastnická práva k věcem, které byly zbudovány před nynějšími zákony.

Stěžovatelé namítají, že územní plán obce počítá s oblastí, kde se jejich pozemky nacházejí jako s oblastí individuální rekreace, přesto však bylo stavebním úřadem sděleno, že zde stavby nepovolí. Stěžovatelé opět zdůrazňují, že své návrhy na dodatečné povolení staveb vzali zpět, nikoliv však z vlastního popudu, nýbrž na základě jednání na stavebním úřadě, tedy na popud úředníků stavebního úřadu.

Stěžovatelé dále namítají, že i když CHKO vznikla až dlouho po provedení staveb na pozemcích, mají být jako jediné odstraněny stavby stěžovatelů, když na jiných pozemcích jsou také stavby. Ty však správě CHKO nevadí.

Stěžovatelé namítají, že v jejich případě žádný nezávislý orgán věrohodně nesdělil, že vlastnictví stěžovatelů je na újmu druhých a v rozporu se zákonem chráněnými obecnými zájmy, když nepoškozuje lidské zdraví, přírodu a životní prostředí nad míru obvyklosti. Jedná se pouze o tvrzení orgánu CHKO.

Žalovaný svého práva vyjádřit se ke kasační stížnosti nevyužil.

Posouzení Nejvyšším správním soudem

Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán jejím rozsahem a uplatněnými stížnostními důvody. Přitom neshledal vady uvedené v ust. § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti. Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační námitky stěžovatelů jsou podřaditelné pod stížnostní důvod podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

Nejvyšší správní soud předně konstatuje, že odstranění stavby stěžovatelů bylo nařízeno, jak vyplývá z rozhodnutí žalovaného i stavebního úřadu, z důvodu dle ust. § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona. Podle tohoto ustanovení stavební úřad nařídí vlastníku stavby, popřípadě s jeho souhlasem jiné osobě, odstranění stavby prováděné nebo provedené bez rozhodnutí nebo opatření stavebního úřadu vyžadovaného tímto zákonem anebo v rozporu s ním. Kritériem pro zahájení řízení o odstranění stavby v projednávané věci (a také kritériem pro případné správní rozhodnutí o odstranění stavby) je tedy pouze to, že stavba byla provedena bez rozhodnutí nebo opatření stavebního úřadu. Podmínkou pro rozhodnutí o odstranění stavby tedy není, aby nepovolená stavba byla na újmu jiným osobám, poškozovala lidské zdraví apod. (důvod dle § 129 odst. 1 písm. a) stavebního zákona). Důvodem k odstranění stavby v nyní posuzované věci bylo právě to, že šlo o stavbu nepovolenou. Proto argumentace stěžovatelů, že stavba nepoškozuje lidské zdraví a přírodu, není na újmu druhých apod., je v projednávané věci irelevantní.

Z rozhodnutí žalovaného nelze dovodit, že by důvodem pro rozhodnutí o odstranění stavby bylo její umístění v CHKO Podyjí. Nelze jistě vyloučit, že stěžovatelé byli ovlivněni faktem vydání závazného stanoviska Správy národního parku Podyjí, vydaným podle § 149 odst. 1 správního řádu k jejich vlastní žádosti. Obsah tohoto stanoviska nebyl sice pro stěžovatele příznivý, stavební úřad ani žalovaný však z jeho obsahu nevycházely. Proto není korektní argumentace stěžovatelů ohledně toho, že CHKO vznikla až po postavení staveb a že stavby jiných vlastníků na ostatních pozemcích v dané oblasti správě CHKO „nevadí“.

Žalovaný i stavební úřad v odůvodnění svých rozhodnutí uvedly, že stavba je v rozporu s Územním plánem města Znojma, přičemž žalovaný podrobněji v odůvodnění svého rozhodnutí vysvětlil, že pozemky stěžovatelů se podle Územního plánu města Znojma nacházejí ve funkční ploše „Individuální rekreace“ a funkčním typu „Drobná parcelace“. Přitom podle obecně závazné vyhlášky č. 5/2000, o závazných částech územního plánu města Znojma, je v katastrálních územích Konice u Znojma a Popice v této funkční ploše a funkčním typu zakázána výstavba zahradních chat. Účelové stavby (resp. účelová zařízení) mohou mít zastavěnou plochu maximálně 18 m². Žalovaný také uvedl, že tím pádem nelze povolit přístavbu zastřešené terasy, kterou celková zastavěná plocha stavby výrazně přesáhla výměru stavby jako takové.

Nejvyšší správní soud k námitkám stěžovatelů konstatuje, že není možné vycházet při hodnocení rozporu či souladu stavby s územně plánovací dokumentací pouze z názvu funkční plochy „Individuální rekreace“, k čemuž směřuje argumentace stěžovatelů. Naopak je třeba vždy porovnat materiální vymezení přípustných staveb v dané ploše, které je uvedeno v územním plánu, s parametry stavby, jak to správně učinil žalovaný. V neposlední řadě je však třeba konstatovat, že v projednávané věci žalovaný i stavební úřad toto hodnocení učinili vlastně nad rámec nutného odůvodnění svých rozhodnutí, protože soulad provedené stavby s platnou územně plánovací dokumentací by stavební orgány musely meritorně posuzovat až v případě, kdy by stěžovatelé podali žádost o dodatečné povolení stavby a správními orgány by proto byla hodnocena možnost tohoto dodatečného povolení. Pro samotné rozhodnutí o odstranění stavby podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona není soulad stavby s územně plánovací dokumentací relevantní.

Nejvyšší správní soud také konstatuje, že není relevantní, zda stěžovatelé vzali žádost o dodatečné povolení stavby zpět až po konzultaci se stavebním úřadem nebo čistě z vlastní iniciativy. Podstatné je, že podle obsahu správních spisů ani podle tvrzení stěžovatelů nebylo ve věci vydáno rozhodnutí o dodatečném povolení stavby, které by bránilo jejímu odstranění.

Též námitka, že jsou jim správními orgány a soudy upírána vlastnická práva k věcem zbudovaným před účinností nynější legislativy, neobstojí. Žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že předmětná stavba byla provedena podle vyjádření žalobce ad a) asi v roce 2001 za účinnosti zákona č. 50/1976 Sb., tedy starého stavebního zákona. Žalovaný dále uvedl, že i podle tohoto zákona stavba v době své realizace vyžadovala územní rozhodnutí o umístění stavby a stavební povolení. Žalovaný také zdůvodnil, proč stavba vyžaduje vydání územního rozhodnutí, popř. územního souhlasu podle nyní platného a účinného stavebního zákona. Z toho je zřejmé, že pro posouzení důvodu k odstranění stavby podle ust. § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona není v posuzovaném případě relevantní, že stavba byla zbudována ještě před účinností nyní platného stavebního zákona, neboť i podle právních předpisů platných a účinných v době realizace by stavba vyžadovala územní rozhodnutí a stavební povolení.

Lze tedy uzavřít, že kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. a) není oprávněný. Celkově tak Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost jako nedůvodnou a jako takovou ji dle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

pokračování

O nákladech řízení o kasační stížnosti vůči stěžovateli rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelé neměli ve věci úspěch, proto jim právo na náhradu nákladů řízení nenáleží. Toto právo by náleželo žalovanému. Protože však žalovaný náhradu nákladů řízení nežádal, a případné vzniklé náklady ani jinak ze spisu nevyplývají, Nejvyšší správní soud náhradu nákladů řízení žalovanému nepřiznal.

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. listopadu 2013

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu